

‘Dit is niet iets waar je in een opwelling over moet beslissen’

Toekomst notariële pensioenregeling

Betalen voor het pensioen is als het slikken van levertraan. Het is goed voor je, maar het gaat niet van harte. Vandaar dat de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) de vraag om wel of niet de collectieve pensioenregeling te handhaven vooraf laat gaan door een uitgebreide voorlichtingscampagne.

TEKST Peter Steeman | BEELD Truus van Gog

Handhaven of afschaffen, dat is de vraag. Van 8 tot 15 mei wordt aan alle (kandidaat-)notarissen gevraagd een oordeel te vellen over de verplichte collectieve pensioenregeling. De fusie tussen de notariële pensioenfonds SNPF (Stichting Notarieel Pensioenfonds) en SBMN (Stichting Bedrijfspensioenfonds voor medewerkers in het Notariaat) per 1 maart maakt de discussie over een verplichte aansluiting bij het pensioenfonds weer actueel. Voor de fusie was een wijziging van de Wet op het notarisambt nodig. Bij de behandeling van die wetswijziging kwam vanuit de wetgever de vraag aan de KNB om in het kader van het fusieproces de meningen van de beroepsgroep in kaart te brengen. ‘Aan dat verzoek voldoen we graag’, benadrukt Remco van der Kuijp, KNB-bestuurslid. ‘Een voorwaarde voor zo’n onderzoek is wel dat de leden goed geïnformeerd zijn. Het is niet alleen een kwestie van voor of tegen de regeling zijn, maar ook welke onderdelen goed of slecht worden gevonden. Dit is niet iets waar je in een opwelling over moet beslissen. Daarom bestoken we de leden de komende weken met veel informatie in de vorm van artikelen, e-mails en een webinar over de huidige regeling. Ook hebben we een uitgebreide vraag-en-antwoord-lijst gemaakt, waarin alle voors en tegens worden besproken. Die is in te zien op Notarisnet. Op die manier komt iedereen beslagen ten ijs als hij zijn keuze maakt.’

TAAI

Het is spannend om de beroepsgroep op deze manier naar hun mening te vragen, bekent Van der Kuijp. ‘Het is een taai onderwerp. We merken aan de eerste klankbordbijeenkomsten dat er sprake is van een grote kennisachterstand. Notarissen verdiepen zich onvoldoende in de details van hun pensioenregeling. Daarin onderscheiden ze zich niet van andere burgers. Tegelijkertijd heeft het notarieel pensioenfonds last van een negatief imago. Dat is een erfenis uit het verleden en klopt niet meer. De afgelopen jaren heeft er een professionaliseringslag plaatsgevonden. Dat zie je terug in de resultaten. Vorig jaar heeft de SNPF zelfs twee prijzen van *Het Financieel Dagblad* en verschillende pensioenbladen gewonnen: zilver voor ‘Beste middel-

grote pensioenfonds’ en brons voor ‘Beste obligatiebelegger’. Juist omdat iedereen over pensioenen een mening heeft, is mijn oproep aan de leden: verdiep je in de materie. Het gaat over je toekomstige inkomen. Of het inkomen van je partner en je kinderen. Dit is een goed moment om daarnaar te kijken. Hoe meer leden deelnemen aan het onderzoek, hoe beter we de uitslag in beleid kunnen vertalen.’

BLINDE VLEK

Is dat niet vreemd dat notarissen die toch bekend zijn met estate planning zo weinig weten over hun eigen pensioen? ‘Die blinde vlek herken ik wel’, bekent pensioenjurist en financieel planner Diana Dutilh. Zij is als externe deskundige betrokken bij de projectgroep die de kenniskloof over pensioenen

‘Het is belangrijk niet op basis van een onderbuikgevoel tot een oordeel te komen’

Diana Nutilh

Remco van der Kuijp

moet gaan dichten. ‘Ik heb zelf bijvoorbeeld pas sinds vorig jaar een testament, terwijl ik mijn cliënten altijd achter de broek zit om dat tijdig te regelen. Het is als het huis van de schilder dat niet geverfd wordt. Dat gebrek aan kennis kleurt het beoordelingsvermogen van veel notarissen. Het viel mij op dat tijdens de klankbordbijeenkomsten die we met notarissen hebben gehad veel vooroordelen de revue passeerden. Zoals ‘de “huidige” regeling is te duur en brengt te weinig op’. 14.000 euro per jaar is inderdaad een aanzienlijk bedrag, maar voor dat geld krijg je een aantal dingen. Je bouwt een pensioen op. Als je eerder overlijdt, ontvangt de partner 70 procent van het pensioen en je kinderen een wezenpensioen. Je krijgt een aanvulling op het inkomen bij arbeidsongeschiktheid, en als je arbeids-

ongeschikt wordt, hoef je geen premie meer te betalen. En wat de mensen die ontevreden zijn over de opbrengst niet moeten vergeten, is dat het een basisregeling is. Na je pensioen ontvang je 30.000 euro per jaar. Tel daar de AOW bij op en je komt op 40.000 euro. Wie 100.000 euro per jaar verdient en na zijn pensioen uit wil komen op 70 procent van zijn laatstverdiende loon, moet die ontbrekende 30.000 euro zelf financieren.’

ZELFDISCIPLINE

Wat verandert er voor een notaris als de bestaande regeling wordt afgeschaft? Dutilh: ‘Het grootste verschil is de keuzevrijheid. Je bepaalt zelf of en hoeveel je spaart voor je pensioen. Dat doe je in de vorm van een spaar- of beleggingsproduct bij een bank of verzekeraar. De rendementen zijn veel zichtbaarder als je zelf belegt. Maar de verliezen ook. Het is veel volatieler dan een pensioenfonds dat gebonden is aan strenge regels die de regeling heel solide maken. En de verhouding tussen inleg en uitkering is bij commerciële verzekeraars minder gunstig. De uitvoeringskosten van het pensioenfonds zijn de helft van wat commerciële partijen in rekening brengen. De keuzevrijheid vraagt tijd en aandacht maar ook een grote zelfdiscipline. Je moet alles zelf regelen. Het heeft ook verstrekken gevolgen

voor de kandidaat-notaris en toegevoegd notaris. Als er door de werkgever een pensioen is toegezegd in de arbeidsovereenkomst moet diezelfde werkgever voor deze werknemer een aparte pensioenregeling bij een verzekeraar afsluiten. Het is dan immers een onderdeel van het salarishuis. Of je laat de werknemer zelf op zoek gaan naar een nieuwe pensioenregeling. De vraag is of dat niet botst met je zorgplicht als werkgever.’

VANGNET

Naast een praktisch vraagstuk is het ook een principiële afweging: is een pensioen iets wat je collectief moet regelen? Dutilh: ‘Dat is een maatschappelijke discussie. Waarom zou ik als jongere voor een oudere betalen? In een pensioenfonds betaalt iedereen dezelfde premie en bouwt net zoveel pensioen op. Terwijl in werkelijkheid de oudere meer zou moeten betalen omdat met de inleg van de jongere veel langer belegd kan worden. Als je jong en gezond bent, is een individuele regeling misschien goedkoper, maar dan mis je de bescherming van de huidige regeling waarin ook de arbeidsongeschiktheid is geregeld. Als je dat apart moet verzekeren, ben je weer duurder uit. En dan kan het ook nog gebeuren dat je afgewezen wordt voor een overlijdensrisicoverzekering of een arbeidsongeschiktheidsverzekering. In dat geval moet je daar zelf een vangnet voor verzinnen.’

REFERENDUM

Dutilh geeft een tip tot slot. ‘Dit onderzoek voelt voor veel leden als een referendum. Juist dan is het belangrijk niet op basis van een onderbuikgevoel tot een oordeel te komen. Daarom wil ik iedereen op het hart drukken om zorgvuldig naar de details van de pensioenregeling te kijken. Alleen zo kom je tot een keuze die is gebaseerd op feiten en niet op emoties.’ ■